

Blogiausias gimtadienis

Ligustrų gatvės ketvirtame name per pusryčius nebe pirmą kartą kilo baisus barnis. Mat poną Vernoną Durslį dar prieš aušrą pažadino garsus ūbavimas sūnėno Hario kambaryje.

– Jau trečią kartą šią savaitę! – rėkė Durslis prie stalo. – Jeigu nesuvaldai savo pelėdos, nebeleisiu jos čia laikyti!

Haris vėl bandė aiškinti:

– Jai nuobodu. Ji pripratusi skraidyti lauke. Jeigu tik galėčiau naktį ją išleisti...

– Gal mane kvailą matai? – suniurzgė dėdė Vernonas. Nuo tankių jo ūsų buvo nukaręs kiaušininės kšnis. – Žinau, kas bus, jeigu ta pelėda ištrūks laukan.

Jis niauriai susižvelgė su savo pačia Petunija.

Haris dar mėgino kažką įrodinėti, bet jo žodžius permušė Durslių sūnelio Dudlio klyksmas:

– Noriu dar kumpio!

– Yra keptuvėje, pupuli, – tarė teta Petunija, žvelgdama į sūnaitėlį, kuris buvo toks paritus, toks pastačius. – Reikia tave atpenėti, kol turime galimybę... Iš pasakojimo man baisiai nepatinka tavo mokyklos maistas...

– Nesąmonė, Petunija, kai aš mokiausi Smeltingse, niekad nevaikščiojau alkanas, – karštai užginčijo dėdė Vernonas. – Dudliui valgyt užtenka, ar ne, sūnau?

Dudlis, netelpantis ant virtuvinės kėdės, išsišiepė ir atsisuko į Harį.

– Paduok keptuvę.

– Pamiršai burtažodį, – piktokai atšovė Haris.

Ši paprastutė frazė visai šeimai buvo kaip perkūnas iš giedro dangaus: Dudlis aiktelėjęs nuvirto nuo kėdės ir taip žnektelėjo ant grindų, kad net visa virtuvė sudrebėjo, ponias Dursli sucypė ir užsidengė rankomis burną, ponas Durslis pašoko, smilkiniuose jam tvinkčiojo gyslos.

– Turėjau galvoje „prašau“, – skubiai pasitaisė Haris. – Aš nenorėjau...

– AR NEBUVAU SAKĘS, – spjaudydamosis griaudėjo dėdė, – KAD MANO NAMUOSE NEVALIA MINĖTI B IR M ŽODŽIŲ!

– Bet aš...

– KAIP DRĮSTI GRASINTI DUDLIUI! – trenkė kumščiu į stalą dėdė Vernonas.

– Aš tik...

– AŠ TAVE ĮSPĖJAU! NEPAKĘSIU, KAD PO ŠIUO STOGU BŪTŲ MINIMAS TAVO NENORMALUMAS!

Haris žiūrėjo čia į raudoną dėdės veidą, čia į perbalusią tetą, bandančią pastatyti Dudlį.

– Gerai, – burbtelėjo Haris, – gerai jau...

Dėdė Vernonas vėl atsisėdo šnopusdamas it uždusęs raganosis ir spysgodamas į Harį savo dygiomis akutėmis.

Nuo pat pirmos vasaros atostogų dienos dėdė Vernonas elgėsi su juo kaip su bomba, kuri gali bet kada sprogti, nes Haris nėra normalus vaikas. Na, jis tikrai nėra normalus įprasta prasme.

Haris Poteris – burtininkas, baigęs Hogvartso burtų ir kerėjimo mokyklos pirmą kursą. Dursliai buvo baisiai nepatenkinti, kad per atostogas jis gyvens jų namuose, bet jūs nė neįsivaizduojate, koks nelaimingas jautėsi Haris.

Jis taip pasiilgo Hogvartso, jog, rodės, visą laiką skauda pilvą. Pasiilgo pilies su slaptais koridoriais ir vaiduokliais, pamokų (nors Sneipo, eliksyrių mokytojo, nelabai), pelėdų atnešamo pašto, vaisių salėje, savo lovos su baldakimu bokšto miegamajame, svečiavimosi pas miško sargą Hagridą jo trobelėje netoli Uždraustojo miško, o labiausiai kvidičo,

mėgstamiausio žaidimo burtininkų pasaulyje (kvidičas turi šešis aukštus stulpus su lankais, keturis skraidančius kamuolius ir keturiolika žaidėjų ant šluotų).

Visas Hario burtų knygas, stebuklingą lazdele, apsiaustus, katilą ir firminę šluotą „Aureolė-2000“ dėdė Vernonas iškart, vos tik Haris įžengė pro duris, užrakino sandėliuke po laiptais. Argi Dursliams rūpi, jeigu Haris, visą vasarą nesitreniravęs, iškris iš koledžo kvidičo komandos? Argi Dursliams svarbu, jei Haris grįš į mokyklą nepadaręs vasaros namų darbų? Juk Dursliai yra žiobarai, taigi jų gyslose nėra nė lašelio burtininkų kraujo, todėl turėti šeimoje kerėtoją – jiems didžiausia gėda. Dėdė Vernonas net užrakino narve Hario pelėdą Hedvigą, kad nenešiotų laiškų į burtų pasaulį.

Haris nė kiek nepanėšėjo į savo šeimą. Dėdė Vernonas buvo didelis ir bekaklis, didžiuliais juodais ūsais, teta Petunija – kaulėta ir arklišku veidu, Dudlis – šviesutis, rausvutis, tikras paršelis. Na, o Haris buvo smulkutis ir liesas, gyvai žibančiomis žaliomis akimis, juodais juodais ir visada susitaršiusiais plaukais. Jis nešiojo apskritus akinukus, kaktoje žymėjo siauras, į žaibą panašus randas.

Kaip tik šitas randas išskyrė Harį net iš kitų burtininkų. Šis randas buvo vienintelis ženklas, bylojantis apie baisiai paslaptinę Hario praeitį, apie priežastį, dėl kurios prieš vienuolika metų jis buvo paliktas prie Durslių namų slenksčio.

Vienerių metų Hario vos per plauką liko gyvas, atlaikęs užkeikimą didžiausio visų laikų juodojo mago – Tamsos Valdovo Voldemorto, kurio net vardą raganos ir raganiai bijodavo ištarti. Hario tėvus Voldemortas nužudė, bet Haris nemirė, tiktai kaktoje liko į žaibą panašus randas; kažkodėl – niekas nesuprato, kaip, – neįstengęs nužudyti Hario, Voldemortas prarado savo galią.

Taigi Harį užaugino jo velionės mamos sesuo su vyru. Dešimt metų jis išgyveno pas Durslius niekaip nesuvokdamas, kodėl, jam visai nenorint, atsitinka keisčiausi dalykai, ir tikėdamas, kad randas liko nuo avarijos, kurioje žuvo jo tėvai.

Ir štai lygiai prieš metus Hariui parašė Hogvartso mokykla ir visa istorija išėjo aikštėn. Haris įstojo į burtininkų mokyklą, kur su savo randu tapo garsenybe. Tačiau mokslo metai baigėsi ir jis vėl atsidūrė pas Durslius, vėl su juo elgiamasi kaip su šuniu.

Dursliai net neprisiminė, kad šiandien dvyliktasis Hario gimtadienis. Aišku, jis nieko nesitikėjo, nėra iš jų gavęs tikros dovanos, juo labiau torto, bet kad visiškai neprisimintų...

Tą akimirką dėdė Vernonas oriai kostelėjęs tarė:

– Kaip mes visi žinome, ši diena ypatinga...

Haris pakėlė akis nedrįsdamas patikėti.

– Šiandieną man galbūt pavyks sudaryti didžiausią sandorį mano karjere, – užbaigė dėdė Vernonas.

Haris atsikando skrebučio. Be abejo, dėdė kalba apie tą kvailą priėmimą. Dvi savaitės apie nieką daugiau nešneka. Vakarienės pakviestas kažkoks turtingas statybos rangovas su žmona, ir dėdė Vernonas tikisi gauti iš jo stambų užsakymą (dėdės Vernono firma gamina gražtus).

– Manau, reikia dar kartą pakartoti dienvartę, – pasakė dėdė. – Aštuntą valandą visi turime būti savo vietose. Petunija, tu...

– Svetainėje lauksiu svečių, – išbėrė teta.

– Gerai. Dudli?

– Aš atidarysiu duris, – bjauriai ir paikai išsiviepė Dudlis. – Sakysiu: „Ar galėčiau pakabinti jūsų apsiaustus, ponias ir pone Meisonai?“

– Jie bus sužavėti! – džiaugsmingai sušuko teta Petunija.

– Puiku, Dudli, – pagyrė dėdė Vernonas ir atsisuko į Harį. – O tu?

– Būsiu savo miegamajame nė nekrepštelėdamas ir apsimesiu, kad manęs nėra, – abejingai atsakė Haris.

– Taip, – piktai burbtelėjo dėdė. – Aš juos nuvesiu į svetainę, pristatysiu tave, Petunija, ir įpilsiu gerti. Aštuntą penkiolika...

– Paskelbsiu, kad vakarienė ant stalo, – atraportavo teta.

– Tu, Dudli, sakysi...

– „Ar galima jus palydėti į valgomąjį, ponias Meison?“ – išpyškino Dudlis, tariamai moteriai siūlydamas savo riebią ranką.

– Ak, mano mažutis džentelmene! – sušnirpštė teta Petunija.

– O tu? – piktai atsigrėžė į Hariį dėdė Vernonas.

– Būsiu savo miegamajame nė nekrepštelėdamas ir apsimesiu, kad manęs nėra, – pakartojo Haris.

– Taip. Per vakarienę turime įterpti keletą vykusių komplimentų. Petunija, ką nors sugalvojai?

– „Vernonas sakė, kad jūs nuostabiai žaidžiate golfą, pone Meisonai... O, pasakykite, kur pirkote šitą suknelę, ponია Meison...“

– Puiku. Dudli?

– Pavyzdžiui: „Mokykloje mums reikėjo rašyti rašinėlį apie mylimą herojų, ir aš parašiau apie jus, pone Meisonai.“

Ir tetai Petunijai, ir Hariui šito buvo jau per daug. Teta apsipylė ašaromis ir apglėbė sūnelį, o Haris pakišo galvą po stalą, kad nesimatytų, kaip jis juokiasi.

– O tu, berniūkšti?

Haris, ištraukęs galvą, stengėsi būti rimtas.

– Būsiu savo miegamajame nė nekrepštelėdamas ir apsimesiu, kad manęs nėra.

– Tik šitaip, – griežtai tarė dėdė Vernonas. – Meisonai apie tave nieko nežino, šitaip ir liks. Po vakarienės tu, Petunija, poniją Meison atsivedi į svetainę gerti kavos, o aš eisiu prie gražtų reikalo. Jei pasiseks, iki dešimtos valandos žinių pasirašysime sutartį. Na, o rytoj tokiu laiku ieškosime pirkti vasarnamio Maljorkoje.

Haris visai nesidžiaugė. Nemanė, kad Maljorkoje Dursliai labiau jį mylėtų negu Ligustrų gatvėje.

– Tvarka... Važiuoju į miestą smokingų sau ir Dudliui. O tu, – suniurzgė jis Hariui, – nesimaišyk tetai po kojų, kol ji valys namus.

Haris pro virtuvės duris išėjo laukan. Buvo graži saulėta diena. Perbėgęs pievelę, klestelėjo ant suoliuko ir ėmė tyliai niūniuoti: „Su gimimo diena sveikinu pats saveee...“

Nei sveikinimo atvirukų, nei dovanų, ir dar visą vakarą reikės tūnoti apsimentant, jog tavęs iš viso nėra. Nusiminęs spoksojo į gyvatvorę. Dar

niekada nesijautė toks vienišas. Labiau už viską Hogvartse, labiau net už kvidičą, Haris pasiilgo geriausių savo draugų – Ronio Vizlio ir Hermionos Įkyrėlės. Bet jie, regis, jo nė kiek nepasigenda. Visą vasarą nė vienas neparašė, nors Ronis buvo pažadėjęs laišku pakviesti Harį į svečius.

Daugybę kartų Haris baudėsi burtais atrakinti Hedvigos narvą ir pasiųsti ją su laišku pas Ronį ir Hermioną, tačiau nevertėjo rizikuoti. Nepilnamečiams burtininkams už mokyklos ribų draudžiama naudoti magiją. Šito Haris Dursliams nepasakė: žinojo, kad tik siaubinga baimė būti paverstiems mėšlavabaliais neleidžia jo paties užrakinti sandėliuke po laiptais, kartu su burtų lazdele ir šluota. Pirmas porą savaitių Hariui buvo smagu po nosimi burbėti beprasmiškus žodžius ir matyti, kaip Dudlis paklaikęs mauna iš kambario, kiek tik jo storos kojos neša. Tačiau Roniui ir Hermionai taip ilgai tylint, pasidarė nebeįdomu gąsdinti Dudlį. Ir štai Ronis su Hermiona net jo gimtadienį pamiršo...

Ko tik jis dabar neatiduotų už bet kokią žinelę iš Hogvartso! Nuo bet kokios raganos ar burtininko. Jau beveik apsidžiaugtų išvydęs buvusį priešą Draką Smirdžių – kad įsitikintų, jog visa tai buvo ne sapnas...

Nepasakysi, kad visi mokslo metai Hogvartse buvo tokie malonūs. Pavasarį Haris susidūrė ne su bet kuo, o su pačiu Tamsos Valdovu Volde-mortu. Gal iš jo galybės likęs tik šešėlis, vis tiek jis baisus, klastingas ir pasiryžęs atgauti valdžią. Haris antrą kartą ištrūko Voldemortui iš nagų, tačiau vos vos; netgi dabar, praėjus porai mėnesių, Haris pabunda naktį visas išpiltas šalto prakaito ir galvoja, kur šiuo metu Voldemortas, vėl regi įniršio perkreiptą jo veidą, nuožmias akis...

Staiga Haris net krūptelėjo. Jis išsiblaškęs žiopsojo į gyvatvorę – ir gyvatvorė žiūrėjo į jį! Tarp lapų žibėjo dvi didžiulės žalios akys.

Haris pašoko, bet jį pasiekė šaižus riksmas:

– Aš žinau, kokia šiandien diena! – Prie jo kepėstavo Dudlis.

Akys krūmuose sumirksėjo ir išnyko.

– Ką? – tarstelėjo Haris, neatitraukdamas žvilgsnio nuo lapų.

– Aš žinau, kokia šiandien diena, – priėjęs pakartojo Dudlis.

– Puiku, – pasakė Haris, – pagaliau išmokai savaitės dienas.

– Šiandien tavo gimtadienis, – išsišiepė Dudlis. – Kaipgi čia negavai nė vieno sveikinimo? Ne jau toje išsigimėlių lindynėje neturi draugų?

– Verčiau pasisaugok, kad mamytė neišgirstų tavęs kalbant apie mano mokyklą, – šaltai atšovė Haris.

Dudlis timptelėjo kelnes, smunkančias nuo storo užpakalio.

– Ko vėpsai į tą gyvatvorę? – įtariai paklausė.

– Galvoju, kokiais burtais būtų geriausia ją padegti, – atsakė Haris.

Dudlis atšoko, jo riebiame veide buvo gryniausias siaubas.

– Nemmegink... tėtis tau uždraudė imtis mmagijos... sakė, jei neklausysi, išmes iš namų... o tu neturi kur dėtis... neturi draugų, kurie tave priimtų...

– Džigeri pokeri! – baisiu balsu prabilo Haris. – Hokus pokus, tribli kribli...

– MAAAAMA! – užbliovė Dudlis ir klupinėdamas movė namo. – MA-AAAMA! Jis daro pati žinai ką!

Haris brangiai sumokėjo už pokštą. Nei Dudlis, nei gyvatvorė nenukentėjo, todėl teta Petunija suprato, jog jis iš rimtųjų neužsiėmė magija, tačiau Haris vos spėjo atšokti, kai teta užsimojo didele keptuve. Tada pristatė jį prie darbo pagrasinusi, kad kol nebaigs, negaus valgyti.

Dudliui šliurinėjant ir ryjant ledus, Haris nuvalė langus, nuplovė automobilį, nupjovė veją, apravėjo gėlių lysves, nugenėjo ir palaistė rožes, perdažė sodo suoloelį. Saulė kepino skaudžiai degindama kaklą. Haris suprato, kad nereikėjo užkibti ant Dudlio kabliuko, tačiau tas drimba pasakė tai, apie ką pats Haris galvojo... gal iš tiesų Hogvartse jis neturi draugų...

„Norėčiau, kad jie dabar išvystų žymųjį Harį Poterį!“ – piktai pamanė sklaidydamas ant gėlių lysvių mėšlą. Nugarą gėlė, veidu sruvo prakaitas.

Buvo pusė aštuonių vakaro, kai visiškai nusikamavęs išgirdo tetos Petunijos balsą:

– Ateik! Stok ant laikraščių!

Haris su džiaugsmu nėrė į tviskančios virtuvės vėšą. Ant šaldytuvo stovėjo vakarienei skirtas desertas: kalnas plaktos grietinėlės, papuoštas cukrintomis žibuoklėmis. Orkaitėje čirškė kepamas kumpis.

– Greit pavalgyk! Meisonai tuoj bus čia! – įsakė teta Petunija, rodydama į dvi riekės duonos ir gabalėlį sūrio ant stalo. Ji jau buvo apsitaisiusi laiššos rausvumo kokteiline suknele.

Haris nusiplovė rankas ir sukamžlojo savo skurdžią vakarienę. Teta Petunija iškart nuėmė jo lėkštę.

– Viršun! Mikliai!

Praeidamas pro svetainę, Haris išvydo dėdę Vernoną ir Dudlį su smokingais ir pasirišusius varlytes. Vos užlipęs į viršų, jis išgirdo durų skambutį. Laiptų apačioje išniro rūstus dėdės veidas.

– Atsimink, berniūkšti... kad man nė krepšt...

Haris ant pirštų galų perėjo koridorių, nėrė į savo miegamąjį, uždarė duris ir jau norėjo išsitiesti lovoje.

Tačiau ant jos kažkas sėdėjo.

Dobis perspėja

Haris vos susilaikė nesurikęs. Padarėlis ant lovos turėjo dideles it šikšnosparnio ausis ir išsprogusias žalias akis, didumo sulig teniso kamuoliukais. Haris iškart suprato, jog šitos akys rytą jį stebėjo iš gyvatvorės.

Kol jie vienas į kitą žiūrėjo, koridoriuje nuskambėjo Dudlio balsas:

– Ar galėčiau pakabinti jūsų apsiaustus, pone ir ponია Meisonai?

Padarėlis nuslydo nuo lovos ir nusilenkė – taip žemai, kad jo ilgos plonos nosies galiukas bakstelėjo į grindis. Haris pamatė, jog tasai apsilvilkęs lyg ir užvalkaliuku, kuriame praplėštos skylės rankoms ir kojoms.

– Aaa... labas, – nedrąsiai tarė Haris.

– Hari Poteri! – prabilo padaras skardžiu balsu, kuris, Hario manymu, tikrai turėjo pasiekti pirmą aukštą. – Dobis taip seniai norėjo tave pamatyti... man tokia garbė...

– Dė... dėkui, – sumurmėjo Haris. Nuslinkęs pasieniu, atsisėdo į kėdę prie stalo šalia Hedvigos, miegančios savo dideliame narve. Norėjo paklausti: „Kas tu esi?“ – bet pamanęs, jog būtų nemandagu, pasakė: – Kuo tu vardu?

– Dobis. Tiesiog Dobis. Namų elfas, – paaiškino padarėlis.

– O, tikrai? – nustebo Haris. – Aaa... nenoriu pasirodyti šiurkštus ir panašiai, bet... dabar nelabai galiu miegamajame laikyti namų elfą.

Iš svetainės atsklido plonas dirbtinis tetos Petunijos juokas. Elfas nuleido galvytę.

– Aš, aišku, džiaugiuosi galėdamas su tavimi susipažinti, – skubiai patikino Haris. – Tačiau... eee... ar čia atvykai su koku nors reikalu?

– O taip, pone, – rimtai atsakė Dobis. – Dobis atvyko pranešti... man sunku, pone... Dobis nežino, nuo ko pradėti...

– Sėskis, – mandagiai pasiūlė Haris, rodydamas į lovą.

O siaube – elfas apsiverkė, ir labai garsiai.

– Sėskis! – suaimanavo. – Niekada... o, niekada...

Hariui pasirodė, kad balsai apačioje pritilo.

– Atsiprašau, – sukuždėjo jis, – neketinau tavęs įžeisti ar šiaip...

– Įžeisti Dobį! – sriūbavo elfas. – Dobio joks burtininkas niekada nėra pakvietęs atsisėsti... kaip sau lygaus...

Haris, stengdamasis kuo švelniau jį tildyti šnypšdamas „ššš“, pasodino Dobį atgal ant lovos, ten jis ir kiurksojo žagsėdamas, panašus į didelę labai negražią lėlę. Pagaliau apsiraminęs įbedė į Harį ašarotą ir dievinantį didžiulių savo akių žvilgsnį.

– Turbūt nedaug esi sutikęs padorių burtininkų, – bandė jį guosti Haris.

Dobis papurtė galvą. Staiga lyg pamėtėtas stryktelėjo iš lovos ir ėmė daužyti galvą į palangę šaukdamas:

– Dobis negeras! Dobis negeras!

– Nutilk... ką tu darai? – Pašokęs puolė traukti Dobio į lovą. Išbudinta Hedviga šaižiai klykdama pradėjo pašėlusiai plakti sparnais į narvo sienes.

– Dobis turėjo save nubausti, pone, – tarė elfas, iš liūdnumo net ėmęs žvairuoti. – Dobis vos neapšnekėjo savo šeimos, pone...

– Savo šeimos?

– Burtininkų šeimos, kuriai Dobis tarnauja, pone... Dobis yra namų elfas – jo pareiga amžinai tarnauti vieniems namams ir vienai šeimai...

– Ar ji žino, kad tu čionai? – smalsiai paklausė Haris.

Dobis sudrebėjo.

– O ne, pone, ne... Dobis turės baisiai save nubausti už tai, kam atkeliaavo pas tave. Dobis turės priverti sau ausis karštos orkaitės durelėmis. Jeigu jie sužinos...

– Bet argi jie nepastebės, kad tavo ausys privertos?

– Dobis abejoja, pone. Dobis visą laiką turi už ką nors save bausti. Kartais jie dar patys skiria papildomą bausmę...

– O kodėl tu neišeini? Nepabėgi?

– Namų elfą galima tik paleisti. Ta šeima manęs niekada nepaleis... Dobis tarnaus jai, kol bus gyvas, pone.

Haris išpūtė akis.

– O aš galvoju, kaip iškentėsiu dar mėnesį čionai. Šalia tavo šeimos Dursliai atrodo beveik žmoniški. Argi niekas negali tau padėti? Gal aš galiu?

Haris iškart pasigailėjo taip pasakęs, nes Dobis iš dėkingumo vėl ėmė dejuoti.

– Būk geras, – karštai paprašė Haris, – netriukšmauk. Jei Dursliai ką nors išgirs, jei sužinos, kad tu pas mane...

– Haris Poteris klausia, ar gali Dobiui padėti... Dobis yra girdėjęs apie tavo didybę, pone, tačiau Dobis nežinojo, koks tu geras...

Nesmagiai užraudęs, Haris pasakė:

– Viskas, ką girdėjai apie mano didybę, – muilo burbulas. Aš net nesu pirmūnas Hogvartse, geriausiai baigė Hermiona, ji...

Jis nutilo, nes buvo skaudu galvoti apie Hermioną.

– Haris Poteris kuklus ir paprastas, – žibančiomis akimis pagarbiai tarė Dobis. – Haris Poteris nekalba apie savo pergalę prieš Tą, Kurio Nevalia Minėti.

– Ar Voldemortą? – paklausė Haris.

Dobis užspaudė savo šikšnosparnio ausis ir suaimanavo:

– O, neminėk jo vardo, pone! Neminėk jo vardo!

– Atsiprašau, – susigriebė Haris. – Žinau, kad daug kam nemalonu jį girdėti... Mano draugas Ronis...

Jis ir vėl nutilo. Ir Ronį buvo skaudu prisiminti.

Dobis palinko prie Hario, akys išvirto kaip automobilio žibintai.

– Dobis girdėjo sakant, – kimiai sušneko jis, – kad Haris Poteris vos prieš kelias savaites antrą kartą susidūrė su Tamsos Valdovu... kad Haris Poteris *vėl išliko gyvas*.